

GRAD ZAGREB

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI IZOBRAZNO - INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI U
SVEZI GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ZAGREBA ZA 2021. GODINU**

ožujak 2022.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)(dalje u tekstu: Strategija) među ostalim, od strateških ciljeva utvrđuje i edukaciju upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom. Strategija utvrđuje da je svijest o potrebi izbjegavanja nastanka otpada te odvojenog skupljanja otpada nedostatna, a sve društvene skupine u pravilu otpad doživljaju kao problem koji treba riješiti netko drugi. Isto tako istaknuto je da se u rješavanju problema gospodarenja otpadom gotovo redovito javljaju sukobi među različitim skupinama koje ne samo da imaju različite interese već i potpuno oprečne stavove kako bi ih trebalo riješiti.

Razvojem društva i tehnologija pred lokalnu zajednicu, poslovne subjekte i pojedince postavljaju se novi izazovi i u gospodarenju otpadom. Donošenjem zakonskih i pod zakonskih akata, dokumenata na državnoj i lokalnoj, odnosno regionalnoj razini nastoji se stvoriti okvire kojim će se jačati sklonost prema stjecanju znanja, razvoju vještina, pristupa i navika koji su ključni za planiranje aktivnosti za postizanje ciljeva gospodarenja otpadom.

Jedinice lokalne samouprave i izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom, kako je propisano odredbom članka 10. stavka 4. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21).

Sukladno stavku 1. i 2. članka 114. Zakona o gospodarenju otpadom jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu informativnih aktivnosti u svezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito najmanje jednu javnu tribinu, informativne publikacije o gospodarenju otpadom te u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice sa svim bitnim informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Gradska skupština Grada Zagreba, na 13. sjednici, 24. svibnja 2018. godine, donijela je na temelju članka 21. stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje 2018.-2023. (SGGZ 13/18), za koji je prethodno ishoda suglasnost nadležnog Ministarstva.

Grad Zagreb je 2018. godine donio Plan izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom Grada Zagreba za razdoblje od 2018. do 2021. godine, kojim je analizirano dosadašnje stanje u području obrazovanja i informiranja o održivom gospodarenju otpadom, dane su smjernice za aktivnosti koje Grad Zagreb i društva u vlasništvu Grada trebaju provoditi, definirani su željeni ciljevi, utvrđena načela komunikacije te određene ciljane skupine s naglaskom na djeci školske i predškolske dobi.

Na temelju obveza koje proizlaze iz Zakona i planskih dokumenata provedba izobrazno-informativnih aktivnosti jedna je od mjera usmjerenih na smanjenje ili sprječavanje nastanka otpada i ponovne uporabe proizvoda za postizanje cilja gospodarenja otpadom. To se postiže kontinuiranom provedbom izobrazno-informativnih aktivnosti.

Provođenje trajne komunikacije s javnošću cilj je, a ne samo obveza, Grada Zagreba i svakako je u tom smislu važno cjelovito, točno i pravodobno informiranje o stanju okoliša i svim aktivnostima s tim u svezi, a poglavito o gospodarenju otpadom.

Obzirom na značaj kojega Grad Zagreb pridaje ulozi izobrazno-informativnih aktivnosti, namjera je i u svim fazama provedbe Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje 2018. – 2023., u komunikacijskim aktivnostima voditi računa i usklađivati sve planirane mjere, uz nedvosmislenu spremnost za njihovu sustavnu i kontinuiranu provedbu.

COVID 19 pandemija je svakako utjecala na aktivnosti koje su bile planirane glede gospodarenja otpadom te na njihov tijek odvijanja u 2021. godini.

I pandemija i situacija nakon potresa zahtijevali su dodatni napor i energiju koja je skrenula Grad Zagreb s uobičajenih zadataka i planiranih aktivnosti. Unatoč njima Grad Zagreb tijekom 2021. godine proveo je slijedeće izobrazno-informativne aktivnosti, a pregled istih nalazi se u tablici u nastavku:

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI	
1.	Snimanje i provedba „Social media” marketinške oglasne kampanje “Stavi pravu stvar na pravo mjesto” - glazbeni video spot kao nastavak promocije projekta „Stavi pravu stvar na pravo mjesto“, (KK.06.3.1.07.0098) koji je završen 31.12.2020. godine. U okviru projekta provedene su aktivnosti informiranja, educiranja i podizanje svijesti javnosti iz područja gospodarenja komunalnim otpadom, kako bi se informiralo građane o njihovoj ulozi u postizanju ciljeva odvojenog prikupljanja otpada, kao ključnog koraka u kružnom gospodarstvu.
2.	Radi poticanja svijesti o zaštiti okoliša i gospodarenju otpadom, izrađen je edukativno informativni materijal - didaktička igračka - OtpadoLOVKA. OtpadoLOVKA je edukativna knjiga sa karticama, idealna za djecu u dobi od 3 do 6 godina. Slažući je, uz vodstvo (ili pomoć) odgojitelja/ica ili samostalno, djeca uče pravilno razvrstati otpad i vježbaju finu motoriku ulažući kartice u džepiće. Cilj igre je što brže rasporediti kartice s otpadom u stupac s odgovarajućim spremnikom. Didaktička igračka će biti distribuirana u gradske vrtiće Grada Zagreba po dobivenoj suglasnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja.
3.	Sudjelovanje na 10. konferenciji Croatia Waste Expo, 5. svibnja 2021. godine, čiji je cilj bio tematizirati pitanje gospodarenja otpadom u Hrvatskoj, okupiti sve relevantne dionike kako bi se definiralo sadašnje stanje te projicirale daljnje aktivnosti u gospodarenju otpadom te dostizanje europskih ciljeva vezanih uz oporabu. Predstavnici Grada Zagreba sudjelovali su na panel raspravi „Otpad i gradovi“ te je izrađena i objavljena posebna knjižica o informacijama i provedenim aktivnostima Grada Zagreba u području gospodarenju otpadom.
4.	U organizaciji Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te u suradnji s Gradom Zagrebom, Udruženjem obrtnika grada Zagreba i Turističkom zajednicom Grada Zagreba, 5. rujna 2021. godine na Trgu bana Josipa Jelačića održana je manifestacija „#ZaZeleniSvakiDan“. Svrha ove manifestacije bila je edukacija i informiranje građana na području Grada Zagreba o mogućnostima sprječavanja nastanka otpada i ponovne uporabe materijala i odbačenih stvari.

	Na manifestaciji su predstavljane kategorije obrtnika koji su educirali građane o ponovnoj uporabi materijala i kako vršiti popravke, a to su: postolari, remenari, serviseri bicikala, RTV mehaničar te brusачi. Građanima se nastojalo ukazati na to da promjenom svakodnevnih navika mogu zajednički učiniti pozitivne korake u smanjenju štetnog utjecaja na okoliš.
5.	Redovno ažuriranje mrežne stranice http://eko.zagreb.hr/ - sadrži sve relevantne informacije i dokumente o tematici gospodarenja otpadom. Redovito se obogaćuje važnim sadržajima o gospodarenju otpadom, kako bi se građanima osigurala dostupnost svih potrebnih informacija na jedinstvenom mjestu.

Nadalje, Grad Zagreb podupire rad udruga koje djeluju na području zaštite okoliša i održivog razvoja dodjelom financijskih potpora za programe/projekte na temelju Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite okoliša i održivog razvoja iz Proračuna Grada Zagreba (dalje u tekstu: javni natječaj), Javnog poziva za podnošenje prijave za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama (dalje u tekstu: javni poziv) i Javnog poziva za sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa Europske unije, fondova Europske unije i inozemnih fondova.

Ciljevi financiranja udruga iz područja zaštite okoliša i održivog razvoja za 2021. godinu bili su:

1. Poticanje izobrazbe za održivo gospodarenje otpadom
2. Poticanje odvojenog sakupljanja vrijednih svojstava otpada
3. Unaprjeđenje stanja urbanog okoliša podizanjem svijesti o okolišu i održivom razvoju.

U 2021. godinu sufinancirano je devet (9) programa/projekata udruga iz područja zaštite okoliša i održivog razvoja putem javnog natječaja i dva (2) programa/projekta putem javnog poziva.

Sufinancirani projekti/programi udruga sadržavali su aktivnosti izobrazbe i informiranja i to:

- 3 eko akcije čišćenja zagrebačkih jezera (Savica i Jarun) i potaka (Vukov dol)
- 34 informativno-edukativne radionice s ciljem educiranja zainteresiranih ciljanih skupina (građana, trudnica, mladih majki, roditelja, učenika od 1. do 8. razreda osnovnih škola te djece vrtićke dobi) i osvješćivanja o osobnom djelovanju i doprinosu očuvanju okoliša te odgovornom ponašanju prema otpadu
- 5 eko edukativnih interaktivnih predstava za djecu vrtićke dobi.

Ciljevi navedenih akcija i radionica:

- educiranje građana o primjerima dobrih praksi zbrinjavanja otpada i praktičnim alternativama kako bi ih se potaknulo na što jednostavniju primjenu koncepta Nulte stope otpada ("Zero Waste")
- educiranje o važnosti vrijednih sirovina u otpadu, razvrstavanju otpada u svom kućanstvu, prenamjeni proizvoda i recikliranju
- informiranje i promicanje korištenja višekratnih platnenih artikala kao optimalnog rješenja u smanjenju količine jednokratnog potrošnog materijala u njezi djece i žena
- ukazivanje na problem onečišćenosti okoliša poglavito vodenih površina čišćenjem i razvrstavanjem sakupljenog otpada

- educiranje o važnosti i mogućnosti recikliranja i prenamjene materijala osobito paragliding krila u ruksake, vreće za kupovinu, torbice pa čak i lagane jakne tzv. vjetrovke.

Zaključno, izobrazba i informiranje građana provodi se putem službenih stranica Grada Zagreba, internetske stranice eko.zagreb.hr, informativno-edukacijskim kampanjama, manifestacijama, EE info-galerijama na različitim lokacijama gradske uprave te sufinanciranjem udruga kroz čije projekte/programe su provedene aktivnosti izobrazbe i informiranja na kojima je sudjelovalo preko 700 sudionika.